

Musse & Helium

LÄRARHANDLEDNING
JAKTEN PÅ GULDOSTEN

CAMILLA BRINCK

FRÅN CAMILLA

Jag har en dröm om att skapa en lite bättre värld. En värld där vi människor bryr oss mer om varandra. En värld där vi värdesätter egenskaper och handlingar som hjälpsamhet, respekt, godhet, generositet, mod, uppskattning, förståelse för varandra och civillkurage. Civillkurage kanske låter som ett krångligt ord, men det handlar om att våga stå upp för det man tror på, och att stå upp för andra – som att säga ifrån när någon blir mobbad. För mig är detta grundstenar hos en god människa.

Om vi anstränger oss för att vara goda varje dag, kommer vår värld att bli en bli bättre, vackrare och mer kärleksfull plats att leva på.

Det fina är att du och jag kan vara med och påverka, genom att själva försöka vara den bästa människan vi kan vara. Det betyder inte att du ska slå knut på dig själv för att göra andra lyckliga och glömma bort dig själv. Utan när du mår bra, då kan du också hjälpa andra.

Men ibland när man mår dåligt, så kan det faktiskt kännas skönt släppa fokuset på sitt eget problem för ett tag och vara ett stöd för någon annan. Hjälper du någon så får du kärlek och styrka tillbaka.

Musse och Helium jobbar dagligen med att försöka vara så goda möss som de bara kan. Ibland går det bra och ibland mindre bra, precis som för oss alla. Det handlar inte om att vara perfekt, det handlar om att göra så gott man kan.

Så nu till en hemlighet. Den här boken innehåller många hemliga och bra budskap, där du som läser kommer att få tänka efter vad du tycker är rätt och fel, känna efter vad du känner och hur du skulle ha agerat i olika situationer. Du kommer alltså inte bara dras med in i en magisk och spännande sagovärld – du kommer samtidigt få lära dig saker utan att du ens tänker på det, som självkänsla, mod, hjälpsamhet, kreativitet och att lita på sin magkänsla – för att bara nämna några saker.

Musse och Helium vill dig allt väl och delar mer än gärna med sig av sina misstag och tankar för att du ska kunna lära dig av dem. En av de viktigaste sakerna som de har lärt sig och önskar att du ska ta med dig är: Om du mår dåligt över något, prata med någon om det. Det känns alltid bättre då, och det finns hjälp att få. Tillsammans är vi starka och du är fantastisk. Kom alltid ihåg det!

/ Camilla Brinck

INNEHÅLL

FRÅN CAMILLA.....	2
INTRODUKTION.....	5
ÅTERBLICK.....	5
TEMA.....	5
BILDSPEL.....	5
LJUDBOK.....	6
VÄRDEGRUNDSARBETE.....	8
SVENSKA.....	12
HÖGLÄSNING.....	12
OLIKA SÄTT ATT LÄSA.....	12
LÄSFÖRSTÅELSE.....	12

INTRODUKTION

JAKTEN PÅ GULDOSTEN passar utmärkt att ha som grund och utgångspunkt i värdegrundsarbete.

I den här handledningen hittar du konkreta övningar och diskussionsfrågor som knyter an till elevernas vardag med utgångspunkt i berättelsen. Här finns övningar och lekar som inspirerar vid arbetet med värdegrundsfrågor, som tränar vi- och gruppkänsla, samarbete, empati och trygghet i arbetet mot utanförskap och mobbing.

Handledningen innehåller också olika uppgifter och tips i ämnet svenska: hur och när du ska högläsa, olika sätt att låta eleverna träna läsning på och samt övningar som ska hjälpa dig att få dina elever att utveckla sin *läsförståelse*, och därmed sin *läslust*, genom att arbeta med *ordförståelse*, träna på att använda *läsförståelsestrategier* och att göra *textkopplingar*.

ÅTERBLICK

Börja med att repetera vad som hände i den förra boken ”*Mysteriet med hålet i väggen*”.

Musse och Helium är två små syskonmöss som bor hemma hos människan Camilla. En dag hittar mössen ett hål i väggen, det leder dem till Djurriket. Där får Musse och Helium veta att de egentligen är prins och prinsessa och deras föräldrar är de mystiskt försvunna kungen och drottningen. Musses och Heliums uppdrag är att rädda invånarna i Djurriket från de onda Duvjägarna. För att lyckas med det måste de hitta Guldosten. Musse och Helium följer sina föräldrars spår, men det visar sig inte vara det lättaste. Hela tiden möter de nya faror och onda varelser. Men de får också nya vänner som hjälper dem, som varulven Ta-ta, grislejonet Charlie och gamen Tant Gamelina.

TEMA

Teman i berättelsen är inte bara spännande äventyr och mystik utan också vänskap, godhet/ondska, samarbete, nyfikenhet, rätt och fel, självförtroende, att våga gå sin egen väg och göra det man tror på, att göra skillnad.

BILDSPEL

Ladda ner bildspelet med alla bilder i PDF-format till högläsning av boken eller till ljudboken:

www.musseochhelium.se/for-pedagoger/

LJUDBOKEN

Handledningen är framtagen för boken **JAKTEN PÅ GULDOSTEN**. Men det finns också en unik ljudboksserie att arbeta med. Ljudboken **MUSSE & HELIUM DEL 2: JAKTEN PÅ GULDOSTEN** är ett 90 minuter långt äventyr med 20 stycken olika karaktärer/röster. Alla karaktärer har olika röster och med hjälp av ljudeffekter och specialskriven filmmusik lyfts både känslan och spänningen till en helt ny nivå. Precis som en film fast utan bild, så att barnen själva får använda och utveckla sin fantasi.

Det gör det möjligt att arbeta med Musse & Helium på en mängd olika sätt, t.ex:

- Börja med att lyssna på ljudboken. Eleverna får själva fantisera kring hur alla figurer och miljöer ser ut. Visualisera – måla, rita, skapa och berätta för varandra hur era inre bilder gestaltar sig. Diskutera hur spännande det är att man ser olika bilder, hur man tolkar röster och berättelser. Sedan blir det intressant att titta på bilderna i den tryckta boken och jämföra dem med elevernas versioner, här kommer ytterligare en tolkning: illustratörens.
- Lyssna på ljudboken samtidigt som ni tittar på bilderna i den tryckta boken, alternativt bildspelet.
- Börja med att läsa boken. När ni sedan lyssnar på ljudboken får berättelsen ytterligare dimensioner med fler detaljer, musik, ljudeffekter och den spännande dialogen. Ta det ytterligare ett steg och låt ljudboken vara grunden till en dramatisering där eleverna får skriva ner replikerna och sedan turas om att spela de olika rollerna. Hur låter de små mössen när eleverna tolkar dem? Kom ihåg - inget är rätt eller fel. Lägg till egna ljudeffekter.

Välj vilket alternativ som passar dig bäst.

VÄRDEGRUNDSARBETE

Enligt Lgr 22 är skolans mål är att varje elev:

- Kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personlig erfarenhet.
- Respekterar andra människors egenvärde.
- Tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor.
- Kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen.
- Visar respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Här följer några arbetssätt samt lekar och övningar som passar och inspirerar vid arbetet med värdegrundsfrågor. De tränar vi-känsla, gruppkänsla, samarbete, empati och trygghet och är till hjälp i arbetet mot utanförskap och mobbing. Tänk på att det viktiga i samlarövingar inte är vad den enskilde individen gör eller säger, det är samarbetet i gruppen som ska stå i fokus.

KLASSRÅD

- När ni diskuterar, låt den som har ordet hålla något i handen, det förtydligar vem som pratar och vem alla ska lyssna på.
- Klassråd är ett bra forum att prata om vilka regler som gäller – hur vi visar respekt, bryr oss om och hjälper varandra och samarbetar, säger förlåt, tackar varandra. Hur ska vi bete oss mot varandra på väg in och ut i klassrummet, på väg till maten och idrotten? Be eleverna ”fylla på”. Skriv ner och sätt upp i klassrummet.
- Språkbruk – vad gäller i den här klassen/skolan? Vad är ok? För vilka ord gäller nolltolerans?

HEMLIG BOK

Vissa saker kan vara jobbiga att prata om och eleverna vill inte säga det högt i klassen. Då kan en hemlig skriv- och ritbok vara ett bra komplement till t.ex. klassråden. Där får eleverna skriva, rita och berätta sådant de tycker är jobbigt i klassen/skolan och med kompisarna. Förtydliga att det bara är du som läser den här boken och om eleven vill kan du också skriva ett svar.

HEMLIG KOMPIS

På måndagen utser du hemliga kompisar alternativt lottar. Tanken är att barnen ska vara extra schysta mot sina hemliga kompisar (utan att överdriva). Ge exempel på vad de kan göra: leka på rasten, fråga hen hur hen mår, ge ett leende. I slutet av veckan gissar eleverna vem deras hemliga kompis är. Utvärdera gärna – vad gjorde hen för att vara en extra bra kompis?

RASTAKTIVITETER

- Du utser rastkompisar – eleverna har samma rastkompis under en bestämd tid, förslagsvis en vecka.
- Låt eleverna turas om att välja rastaktivitet innan rasten. Aktiviteten ska inkludera alla, ingen ska behöva känna sig utanför. Alternativt har ni lekgrupper (gärna ihop med en annan klass) med 4–6 barn i varje grupp som tillsammans får välja en aktivitet. Förbered gärna genom att ha färdiga kort med bilder/text med lekar och spel som eleverna kan välja bland.

Utvärdera tillsammans efter rasten. Hur kändes det? Fungerade det att välja aktivitet i gruppen? Var alla delaktiga i aktiviteten?

PRESENTERA EN KOMPIS

Sitt tillsammans i en ring. En av eleverna börjar och presenterar den som sitter till vänster, t.ex. ”Det här är min vän Max. Max är en bra vän för han retas aldrig” och lyfter kompisens hand i luften. Sedan är det nästa elevs tur, t.ex. ”Det här är min vän Mira. Hon är en bra vän för hon tröstar mig när jag är ledsen.” Fortsätt tills alla har presenterat varandra, till slut har alla händerna i luften och håller i varandra.

VÄLJ ETT ALTERNATIV – INGET ÄR RÄTT ELLER FEL

Berätta om en händelse eller läs upp ett påstående som har olika svar. Inget svar är rätt eller fel. Det kan vara någon av läsförståelsefrågorna (bortom raderna), t.ex. ”Borde Musse & Helium fråga Sigge om han vill leka? Vad tror du att Sigge vill?”(s.17).

De olika svarsalternativen kan vara:

1. Sigge är nog bara osäker, om han får vara med och leka blir han snäll.
2. Sigge är en katt och katter jagar möss, det kan vara farligt för Musse & Helium att fråga osv.

Eleverna ska välja ett av svarsalternativen genom att ställa sig på en plats i rummet som är markerad/avsedd för det svaret. Sedan diskuterar ni vad skillnaden mellan de olika alternativen är och att inget är rätt eller fel utan bara olika sätt att se på saker.

I VILKEN ORDNING?

Alla elever ska ha en bindel för ögonen. Självklart tvingar man inte någon som tycker det är otäckt. Sedan ska barnen, utan att prata med varandra, samarbeta och ställa sig i ordning. Det kan vara i alfabetisk ordning enligt förnamn eller efternamn. Passar bäst i halvklass.

SAMARBETA – BILDA EN MASK

Starta övningen med att eleverna går tillsammans i par, en fram och en bak. Den elev som går längst fram blundar, medan den bakre eleven ska styra eleven framför genom att klappa hen på axlarna. En klapp på höger axel betyder sväng till höger, en klapp på vänster axel betyder sväng till vänster, dubbelklapp på båda axlarna betyder: ta tag i personen framför dig. Eleven som går bakom försöker alltså styra den främre eleven mot ett annat par för att göra masken längre. När den som går längst fram har fått tag på ett annat par blir masken fyra personer lång. Nu får endast den elev som går allra längst bak, titta och styra de tre andra eleverna som går framför. Till slut blir det en enda lång mask. Det här fungerar bäst på lite äldre elever.

BILDA MENINGAR

Klassen/gruppen står i en ring. En elev börjar och säger ett ord, det kan vara vad som helst. Sedan säger eleven bredvid ett ord och så går ni ett varv medsols. Du antecknar orden som eleverna säger och uppgiften är att bilda meningar tillsammans. Låt eleverna spåna fritt och säga vad de först tänker på. Det kan bli alldeles galna och ologiska meningar, men även små berättelser när alla hjälps åt. Ha gärna ett tema för orden. Varför inte Musse & Helium?

DRAMATISERA/DRAMAÖVNINGAR

Dramatisera någon händelse från boken. Diskutera sedan hur det kunde ha sett annorlunda ut och dramatisera den nya händelsen. Jätteviktigt är förstås att inte välja något som kan bli för jobbigt eller känsligt för någon elev.

PEPPA VARANDRA OCH GE KOMPLIMANGER – ATT SE VARANDRAS POSITIVA SIDOR

- Eleverna står på rad. En elev går från barn till barn och säger något positivt, därefter ställer sig den eleven sist och sedan är det nästa elevs tur, t.ex: Varför uppskattar jag just dig? Vad har du som är speciellt?
- Eleverna skriver något positivt om var och en av sina klasskamrater. Läs upp lapparna tillsammans.
- Skriv positiva och uppmuntrande ord på lappar. Laminera och sätt upp dem i klassrummet.
- Eleverna står i ring och kastar boll till varandra, den man kastar till ska man säga något snällt om.
- Eleverna sitter i en ring och kastar ett garnnystan till varandra, precis som i föregående punkt ska man säga något snällt om den man kastar till. Efter ett tag har det formats ett fint spindelnät av garnet. OBS – eleverna måste hela tiden hålla i tråden.
- Gör en gemensam tankekarta efter att ha pratat om positiva sidor hos varandra och skriv in alla de positiva orden.

I den tematiska handledningen *Må Bra-veckan* hittar du fler värdegrundsövningar.

Må bra-veckan är gratis och finns att ladda ner på:
www.musseochhelium.se/gratismaterial

HÖGLÄSNING

Vikten av högläsning kan inte nog betonas. Genom att du som lärare regelbundet läser högt för dina elever, stöder du deras språkutveckling och ordförråd. Eleverna får också träna på att både koncentrera sig och att lyssna. Läs högt, diskutera och reflektera tillsammans!

Genom de gemensamma läsoplevelsorna får eleverna verktyg som de sedan kan använda i det egna läsandet. Du visar även hur det låter när man läser en text med flyt, i rätt tempo, olika tonfall och inlevelse. Högläsningen ger utmärkta tillfällen till att modellera läsförståelsestrategier: ställa frågor kring innehållet, tolka budskap och göra förutsägelser.

Ett bra tips vid högläsning är att låta eleverna följa med i texten genom att följa texten med fingret (gäller förstås bara böcker där alla elever har tillgång till texten) alternativt med en penna för att kunna markera svåra ord eller uttryck de inte förstår.

Fundera också på syftet med högläsningen. Är det att eleverna ska vara aktiva, ställa frågor och diskutera eller syftar den till att få eleverna att varva ner och ha en lugn stund tillsammans?

OLIKA SÄTT ATT LÄSA

Låt eleverna träna på att läsa på olika sätt:

EKO-LÄSNING – eleverna läser efter en förläsare.

KÖRLÄSNING – eleverna läser högt tillsammans i kör.

NÄRLÄSNING – eleverna läser samma text flera gånger med fokus på att de ska förstå.

REPETERAD LÄSNING – eleverna läser samma textstycke flera gånger med fokus på inlevelse, tonfall och läsflyt.

PARLÄSNING – eleverna läser i par.

STAFETTLÄSNING – eleverna läser antingen i par eller så sitter man i grupper. En elev börjar och läser första meningen, den andra eleven fortsätter med nästa mening.

DRAMALÄSNING – eleverna läser och använder både kroppsspråk och rösten genom att använda olika tonfall och röstlägen.

ÖVERSIKTLÄSNING – eleverna ska få en överblick över texten.

SÖKLÄSNING – eleverna ska hitta specifika detaljer i texten.

LÄSFÖRSTÅELSE

Exempel på läsförståelsestrategier kan vara att förutspå handlingen, utreda nya ord och uttryck, ställa frågor till texten, klargöra otydligheter och sammanfatta textinnehåll. Men kom ihåg, det är textens innehåll som är det viktiga, inte själva strategin. Fokus ska ligga på textens innehåll.

Textkopplingar är också ett utvecklande arbetssätt för att göra texten tydlig för eleverna.

Under läsningen stannar man upp och jämför texten med andra liknande texter – *text till text-koppling*, jämför texten med egna erfarenheter – *text till mig själv-koppling*, jämför texten med världen utanför – *text till världen-koppling*.

Det är du som pedagog som introducerar och modellerar. Ett exempel på att modellera kan vara att "tänka högt", att berätta för eleverna hur du tänker och känner när ni läser en text. Lärare och klass har en dialog om textens innehåll. Textsamtalen ska vara strukturerade och tydliga, alla ska kunna delta på sin nivå. Läs högt och läs i par, diskutera och reflektera tillsammans!

Alla övningar i handledningen delas in i vad man kan göra före läsningen, under läsningen och efter läsningen. Läsförståelsefrågorna är indelade i:

På raderna – svaret står i texten.

Mellan raderna – här handlar det om att kunna dra egna slutsatser och läsa "mellan raderna".

Bortom raderna – här tänker man själv vidare och reflekterar över texten.

Läsförståelseövningar hittar du under varje kapitel.

FÖRE LÄSNINGEN

- Titta tillsammans på bokens omslag. Titta på bilden, läs titeln. Vad tror ni boken kommer att handla om? Be eleverna att motivera sina svar, t.ex. genom att du modellerar och motiverar varför du tycker och tror så eller så eller fråga "Varför tror du det?" och "Hur tänker du nu?".
- På omslaget står det Camilla Brinck. Varför står det namnet här? Vem är hon?
- Förbered läsningen inför varje kapitel genom att gå igenom svåra ord och uttryck – se nedan. Men tänk också på att vissa ord förklaras bäst i sitt sammanhang och kan vara bättre att ta upp UNDER läsningen.

UNDER LÄSNINGEN

Gör textkopplingar. Vid högläsning, stanna upp vid lämpliga tillfällen och gör kopplingar till:

- *Andra texter:* Påminner det här om något annat vi läst? Berättelser med djur som kan prata (Djungelboken), djur och människor som är kompisar, sagor där figurerna besöker andra världar (Narnia).
- *Elevernas egna erfarenheter:* Vad känner vi igen från miljöer som hemmet, gården, kompisar. T.ex. problematiken med katten Sigge – om han bara får vara med och leka, blir han snällare då? Har eleverna erfarenhet av att de velat göra saker men inte vågat?
- *Världen utanför:* Vad får berättelsen oss att tänka på om världen utanför? T.ex. Någon/något man är rädd för. Världar/miljöer vi inte känner till.

Läser barnen självständigt, arbeta på samma sätt och diskutera t.ex. efter varje kapitel eller ett stycke i kapitlet som du förutbestämt.

- Be eleverna stanna upp i sin läsning, om det är något de inte förstår, och fråga dig eller en kompis.
- Be eleverna ringa in (alternativt skriva dem eller räkna upp handen för att fråga) ord som är svåra att läsa eller förstå och diskutera dem allt eftersom.
- Be eleverna pröva att läsa om en mening eller ett stycke de inte förstod.

EFTER LÄSNINGEN

- Låt eleverna svara på läsförståelsefrågorna, se s. 14–18, och därefter får de formulera egna frågor. **Diskutera** frågor och svar tillsammans. Många av de öppna frågorna har inga givna svar utan finns där för att väcka tankar och göra reflektioner ihop i klassen och leder också till fortsatta diskussioner. Vid de frågor som passar extra bra att samtala kring och diskutera finns en röd textrad. Använd er gärna av EPA-metoden, se nedan.
- Låt eleverna sammanfatta texten. Prata tillsammans om hur den började, vad som hände sedan och hur den slutade. Detta kan gälla ett enskilt kapitel, men även hela boken när ni läst klart.

EPA-METODEN

EPA, som står för Enskilt, Par och Alla, och är en bra metod att arbeta med i alla ämnen. Syftet är att stärka kommunikationen mellan eleverna och aktivera deras tänkande. Metoden ökar barnens självförtroende och visar att allas röst och åsikter har betydelse.

Som steg ett får eleverna tänka enskilt och själva formulera sig (skriftligt, i bild eller vad som passar det aktuella ämnet eller den aktuella frågan), därefter arbetar de i par för att träna sig i att föra en dialog och argumentera. Till sist diskuterar alla i helklass. Använd er gärna av EPA när ni arbetar med läsförståelsefrågorna till *"Jakten på Guldosten"*.

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

TILLBAKA I MÄNNISKOVÄRLDEN

- Varför tycker Musse & Helium det är skönt att vara tillbaka hos Camilla i Människovärlden? (mellan raderna)
- Musse & Helium har helt olika idéer om vad de ska packa inför uppdraget i Djurriket. Hur kommer det sig, tror du? (mellan raderna)
- Vad menar Musse med att "det Camilla inte vet, mår hon inte dåligt av"? (på raderna)
- Kan du komma på någon gång du skulle kunnat använda det uttrycket? (bortom raderna)
- Hur skiljer sig det nya hålet från de tidigare hålen som dykt upp i väggen (på raderna)
- Vad är det Musse & Helium ska göra i Djurriket – vad är uppdraget? (på raderna)
- Diskutera tillsammans:** Hur känner Musse inför att de ska ut på uppdrag? Hur känner Helium?
- Hur kommer det sig att man kan känna så olika inför samma sak? (bortom raderna)

Svåra ord och uttryck: vilade på hans axlar, exalterad, återgick, la ömt sitt huvud, skafferiet, tvärnitade, stabil, städposition, teaterbugning, gest, hans tillgjorda smil var som fastklustrat i ansiktet, ofokuserad, skruvade på sig

PACKNING FÖR ETT HELT KOMPANI

- Varför tycker Musse att det är konstigt att Ta-Ta hälsar med "God dag"? (på raderna)
- Hur kommer det sig att Musse känner sig modigare när de pratat en stund med Ta-Ta? (mellan raderna)
- Diskutera tillsammans:** Vad gör dig modig och stark? *Hur kan man stötta andra att våga mer?
- Varför säger Ta-Ta att de ska ha med sig annan mat än kakor? (på raderna)
- Hur kan Tant Gamelina veta att all packningen tillhör Musse och inte Helium? (mellan raderna)
- Varför säger Tant Gamelina att de måste skynda sig, att de har ont om tid? (på raderna)

Svåra ord och uttryck: kompani, öronbedövande tjut, ett dovt skratt, entré, mörkret faller, dra oss ur, gläder mig, bröstade upp sig, få på smocken, blängde, läsa av, fågelsinne

ETT LAND I LANDET

- Hur märks det att Tant Gamelina tycker om att läsa? (på raderna)
- Varför tycker Tant Gamelina att det är roligt att titta på människoprogram på tv? (på raderna)
- Tänk dig att du skulle kunna se tv-program från Djurriket (inte vanliga program om djur).
- Vad tror du att de skulle heta och handla om? (bortom raderna)
- Vad heter prinsessan i Lindrizia? (på raderna)
- Prinsessan i Lindrizia är god, men där finns också en ond varelse. Vem? (på raderna)
- Varför är de två ryggsäckarna så viktiga, tror du? (mellan raderna) Hur förstår Helium att Ta-Ta menar allvar med det han säger? (på raderna)
- **Diskutera tillsammans:** Tant Gamelina tycker inte att man ska säga saker så att de låter bättre än vad de egentligen är, även om de är obehagliga. Vad tycker du? Är det alltid bäst att säga sanningen, trots att den är läskig? Varför tycker du så?

Svåra ord och uttryck: höll ett högt tempo, häpnade de, fascinerat, vibrera olycksbådande, bädda in sanningen i bomull, trollbunden, må ha, tonfall

TVÅ NYA KOMPISAR

- ”Magkänsla” säger man om känslor som berättar för en om något känns rätt eller fel, bra eller dåligt. Kan du berätta om en magkänsla du haft? (bortom raderna)
- Varför ska Musse & Helium gå genom Lindrizia? Vad finns på andra sidan? (på raderna)
- Ta-ta tycker att man ska vara öppen för nya saker, inte tycka att de är dåliga bara för att man inte förstår vad de är bra för. Vad tycker du? Vad kan man missa om man inte är nyfiken på nya saker (bortom raderna)
- Vad är Spåris bra på och vad kan Musse & Helium ha för nytta av det? (på raderna)
- Hur vet och förstår Bladprataren vad som händer, fast han inte kan se? (på raderna)
- Varför är det så viktigt att Musse & Helium tror på sig själva? (mellan raderna)
- **Diskutera tillsammans:** Om man ska göra något man tycker är svårt eller känns jobbigt, hur kan det då hjälpa om man tror på sig själv? (bortom raderna)

Svåra ord och uttryck: nivå, en aning intresserad, bekväm med, döma ut, konstaterade, behov av, vibrationer/vibrera, blotta ögat, korrekt, omgivning, dålig energi, genomskådas, upprymt, hulka

EN PYTTTELITEN HEMLIG DÖRR

- Varför kan inte Ta-Ta och Tant Gamelina följa med Musse & Helium på deras uppdrag? (på raderna)
- Där stigen delar sig, där känner Musse att det stora äventyret börjar på riktigt. Varför då? (mellan raderna)
- Hur tror du att Musse & Helium känner sig när de kramar om sina vänner en sista gång och kliver ut genom den hemliga dörren? (mellan raderna)
- **Diskutera tillsammans:** Ibland kan det vara extra jobbigt att säga ”hej då”, även om man vet att man träffas igen. Kan du komma på någon gång det känns så?

Svåra ord och uttryck: regnet slå som vassa pilar, förberedde sig mentalt, på en given signal, falsett, olycksbådande, slå läger

ALFEN MOLO

- **Diskutera tillsammans:** Musse betar sig ganska illa mot snigeln och menar att det är ok eftersom snigeln var otrevlig mot honom. Vad tycker du? Är det ok att vara otrevlig tillbaka? Eller hur ska man göra i en sådan situation? (bortom raderna)
- Varför är alfen Molo så ledsen när att han inte riktigt vet vad för sorts varelse han är? Varför börjar han gråta hela tiden? (mellan raderna)
- Hur tröstar Helium Molo? (på raderna)
- Varför reagerar Musse över att Helium säger att Molo kan hänga med dem? (på raderna)
- Varför får inte Musse & Helium berätta om sitt uppdrag? (mellan raderna)
- Varför är det farligt att Träsk-Stubben hört vad Musse & Helium berättat för Molo? (på raderna)

Svåra ord och uttryck: överreagerade, likt en skugga, skärrat, dovt, förnärmat, synade honom, förvirringen var total

DE ONDA ANDARNA

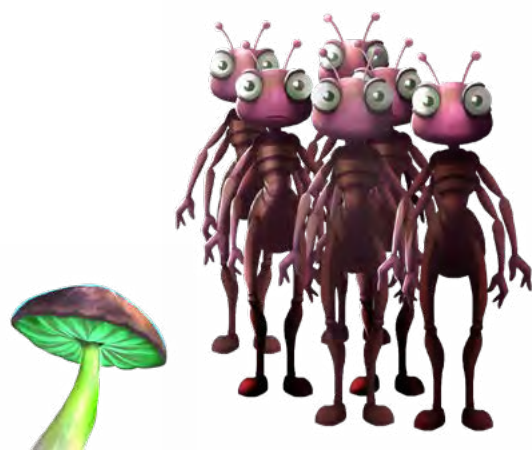
- Vilka ser de onda som ett hot? Varför gör de det? (på raderna)
- **Diskutera tillsammans:** Musse säger att man ska stå upp för det man tror på. Vad menar han? När kan det vara svårt att göra? (bortom raderna)
- I Djurvärlden har både små och stora djur en uppgift att fylla, säger Helium och menar att alla är lika mycket värda.
- Jämför det med Människovärlden. Behandlar vi alla som om vi vore lika mycket värda? (bortom raderna)
- Vad är det som gör att Molo känner sig behövd? (på raderna)
- Varför är det viktigt för alla att känna sig behövda? (bortom raderna)
- Varför är Molo rädd för Ta-Ta? Han är ju snäll. (mellan raderna)
- Hur märker Molo att De Onda Andarna kommer? (på raderna)

Svåra ord och uttryck: inte mycket som bet på honom, mörkret faller, hålla en låg profil, ryggade tillbaka, stå upp för det man tror på, stirrig, skeptiskt, eftertänksamt, kommandot, agerade, en våg av fruktan sköljde över henne

EN FLOCK AV SNORKRÅKOR

- **Diskutera tillsammans:** Vad menar Molo med att ”ta varandra för givet”? (mellan raderna)
Gör vi det ibland? (bortom raderna)
- Hur reagerar Helium när Musse kommer tillbaka? Varför reagerar han så? (mellan raderna)
- Vart skulle Snorkråkorna ta Musse och varför var de på väg dit? (på raderna)
- Varför måste de hinna till Svampolystina innan det blir mörkt? (på raderna)

Svåra ord och uttryck: flock, eftertänksamt, varit förlorad, konstaterade, uppgivet, innerligt, instinktivt, vaksamma

GALEXUDRANERNA KOMMER

- Musse tror att det bara är otur att Galexudranerna kommer till den här sidan av skogen just nu. Vad tror du? Varför kommer de egentligen? (mellan raderna)
- Hur väljer Musse & Helium vilket håll de ska gå åt där stigen delar sig? (på raderna)
- Varför tror Helium att hon drömmer när de kommer fram till Svampolystina? (på raderna)
- Hur känner Musse & Helium att de är väntade i Svampolystina? (mellan raderna)
- Hur kommer det sig att Svamp-Nissisarna vet vad Musse & Helium heter? (på raderna)
- **Diskutera tillsammans:** Tycker du att kändisar är bättre och viktigare än andra, bara för att de är kända? Har kändisar ett ansvar att vara bra förebilder? (bortom raderna)

Svåra ord och uttryck: sneglade, tog död på glädjen, intensivt, lättnad, knata, temperaturen sjönk i takt med, upprymd, nyanser, omedvetet, förebilde

MAGI PÅ HÖG NIVÅ

- Vad är det Ta-Ta inte berättat för Musse & Helium? (på raderna)
- Vad hade Svamp-Nissisarna för uppgift? (på raderna)
- **Diskutera tillsammans:** "Allt går att lära sig" menar Musse & Helium. "Det går inte att lära sig vad som helst" säger Molo. Vad tror du? Finns det saker som man inte kan lära sig? (bortom raderna)
- Hur kan Duvjägarna fått reda på att Musse & Helium är i Svampolystina? (mellan raderna)
- Musse tycker att det känns tryggt och mysigt att lampan vid sängen är tänd när han ska somna. Brukar du också vilja ha tänd någonstans när du lägger dig? Varför känns det tryggt att ha det tänd? (bortom raderna)

Svåra ord och uttryck: poppade upp, tinade upp, gå upp i rök, ironiskt, bekymmerslösa poppade upp, tinade upp, gå upp i rök, ironiskt, bekymmerslösa

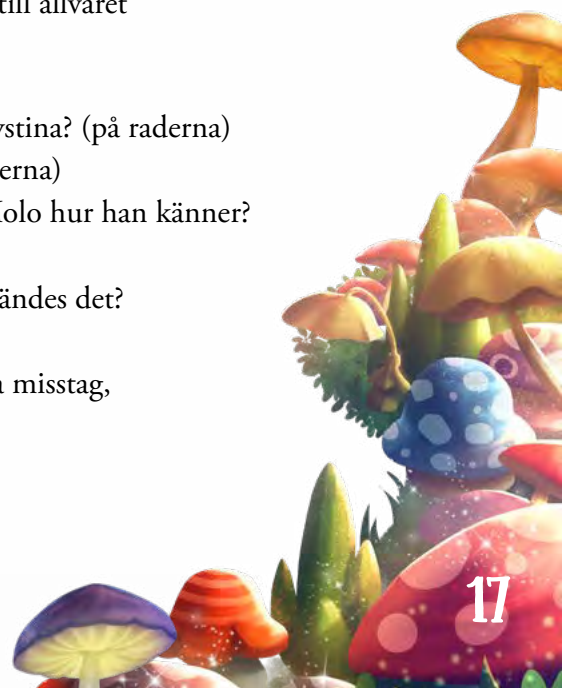
FRESTANDE SVAMPAR

- Varför kallar sig Musse för Mästerkittlare? (på raderna)
- Varför tycker Musse att Helium borde bli lässmed? (mellan raderna)
- Helium tycker att det är så vackert i Svampolystina att hon nästan tappar andan. Har du sett något så fint någon gång, så du fått den känslan? (bortom raderna)
- Vad är det som gör att Musse inte kan låta bli svamparna? (på raderna)
- **Diskutera tillsammans:** Varför tror du att Molo är så glömsk och så osäker? (mellan raderna)

Svåra ord och uttryck: demonstrativt, luftdrag, högtidlig min, stämma in i, föregående, ta miste på, receptionen, lönlöst, kolar vippen, ängsligt, stark nog att stå emot, åter till allvaret

ROSA ELEFANTER OCH FYREN-MYREN

- Hur vet Musse & Helium att de går åt rätt håll när de lämnat Svampolystina? (på raderna)
- Varför ser Musse rosa elefanter och tror att Helium är en groda? (på raderna)
- På vilket sätt är det modigt av Musse att våga berätta för Helium och Molo hur han känner? (mellan raderna)
- Har du skämts för något du gjort, men ändå vågat prata om det? Hur kändes det? (bortom raderna)
- **Diskutera tillsammans:** Molo säger att det gäller att dra lärdom av sina misstag, så man slipper göra om dem igen.
- Har du gjort något tokigt någon gång och sedan förstått att det var fel? Lärde du dig något av det? (bortom raderna)

- Brukar du gå i skogen och plocka svamp? Då vet du förstås att man inte får smaka på någon svamp alls och att man måste ha en vuxen med som vet vad man kan plocka och ta med hem. Vad mer kan man plocka i skogen som går att äta? (bortom raderna)

Svåra ord och uttryck: eftertänksamt, förnärmat, snarare, hörbart, hallucinerar, diggar, frilla, förfärad, eftersmaken, motgiftet, lärdom, bokstavligen

EN OSYNLIG BRO

- Vad har myrorna för uppdrag? (på raderna)
- Vad är det som gör att Musse & Helium tror att Fyren-Myren känner till Guldosten? (på raderna)
- **Diskutera tillsammans:** Fyren-Myren menar att det finns lösningar på de flesta problem. Håller du med? Kommer du på något problem som har varit extra svårt att lösa? (bortom raderna)
- Vad är det som gör att Fyren-Myren tycker att Musse är smart? (på raderna)
- Helium undrar om hon drömmer ... Varför vill hon inte vakna? (mellan raderna)
- Helium säger till Musse och Molo att inte titta ner när de står mitt på bron. Varför ska man inte titta ner när man är väldigt högt uppe, tror du? (bortom raderna)

Svåra ord och uttryck: armé, uniform, axelklaffar, dinglade, givakt, rytmiskt, organiserade, truppen, general, sniskan, trevande, transporter, instruerade, öronbedövande

ANFALLANDE LOPPEPITER

- Musse blir osäker - är det verkligen fjärlar som ser ut som giraffer som han ser. Varför blir han osäker på det? Har det att göra med något annat som han varit med om? (mellan raderna)
- Vad heter fjärlarna de möter? (på raderna)
- Varför heter de så? (mellan raderna)
- Vad är det som Långhalsvingarna skyddar Musse, Helium och Molo från? (på raderna)
- **Diskutera tillsammans:** "Om man är trygg och mår bra, så känner man inget behov av att vara elak mot någon annan" säger Musse. Vad menar han med det?
- Varför har inte Ta-Ta och Tant Gamelina varnat Musse & Helium för alla faror i Djurriket? (på raderna)
- Molo gråter lyckotårar. Kan man gråta för att man är glad? (bortom raderna)
- Varför skickade Musses & Heliums föräldrar bort dem? (på raderna)

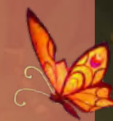
Svåra ord och uttryck: avtog, attackerade, ömmande, undsättning, teori

LINJEN MELLAN SOMMAR OCH VINTER

- Hur syns det var landet Lindrizia börjar? (på raderna)
- När Molo pratar om sig själv, kallar han sig ibland för Molo istället för att säga "jag". Prova att berätta något om dig själv och säg ditt namn där du brukar säga "jag". Hur låter det? (bortom raderna)
- Ge exempel på saker som ligger i Musses och Heliums ryggsäckar som är livsviktiga och berätta varför de är så viktiga. (på raderna)
- Bladprataren babblar på en massa när alla är ledsna. Varför gör han det, tror du? (mellan raderna)
- **Diskutera tillsammans:** När vi lämnar Musse, Helium och Molo så skiljs de tre vännerna åt. Hur tror du att det kommer gå i landet Lindrizia? Är Molo kvar när Musse & Helium kommer tillbaka? OM de kommer tillbaka ...

Svåra ord och uttryck: vek av, snåriga, kisade, knivskarp, ryggade tillbaka, gråten i halsen, gick luften ur, utstyrsel, ser ut som två stoppade korvar, ledsamma stämningenteori

VILL DU TA DEL AV HELA MUSSE & HELIUMS MAGISKA VÄRLD?

Med ny text: Skanna QR-koden för att utforska ännu mer av Musse & Heliums magiska värld! Där hittar du vår YouTube-kanal med animerade äventyr och avslappnande godnatt-musik, Spotify med massor av mus-hits, vår fancelub med gratis pyssel och pedagogiskt material – och mycket mer. Du kan också besöka musseochhelium.se. Vi ses där!

LÄRARHANDLEDNING

"Musse & Helium. Jakten på Guldosten är del 2 i serien".

Författare: Camilla Brinck

Illustratörer: Jan Jäger med flera illustratörer

En handledning av: Malin Wedsberg

Rekommenderas: Från förskola till årskurs 4

ALLA KAPITELBÖCKER

- Del 1: *Mysteriet med hålet i väggen*
- Del 2: *Jakten på guldosten*
- Del 3: *Äventyret i Lindrizia*
- Del 4: *I Duvjägarnas klor*
- Del 5: *Den sista kampen*

- Del 6: *Den hemlighetsfulla världen*
- Del 7: *En oväntad vändning*
- Del 8: *På djupt vatten*
- Del 9: *Den låsta portalen*
- Del 10: *Universums fyra element*